

Jernbanesabotagen blev synlig

Resterne af jernbanebroen ved Langå, der for 75 år siden blev sprængt i luften af modstandsfolk, ligger gemt i vildniset, men nu fortæller nyt formidlingsskilt på stedet historien.

BESÆTTELSEN

Helle Kvist
hekvi@amtsavisen.dk

LANGÅ: Historien må ikke glemmes. Det var hovedbudskabet, da der søndag eftermiddag blev afholdt mindearrangement i anledning af 75-året for sprængningen af togbroerne ved Langå.

Arrangementet var samtidig en afsløring af et nyt formidlingsskilt, der fortæller historien om, hvad der skete natten mellem 17. og 18. november 1943, da modstandsfolk udførte den største og mest betydningsfulde jernbanesabotage under den tyske besættelse.

Langå-sabotagen er ikke blevet glemt og er også beskrevet i litteraturen, men der har manglet formidling om den historiske begivenhed direkte på stedet. Det råder formidlingsskiltet nu bod på, så både folk, der rejser efter det, og tilfældige forbigående kan læse om den skæbnesvangre begivenhed.

For sabotagehandlingen fik konsekvenser. Den satte kortvarig en stopper for tyskernes transport, men den førte også til, at tre af de seks involverede modstandsfolk efterfølgende blev skudt og henrettet.

Folkets kamp

Det er byrådsmedlem Iben Sønderup (S), der har taget initiativ til formidlingstavl, og det var derfor også hende, der indviede den. I sin tale lagde hun vægt på, at modstandskampen var folkets kamp på tværs af politik, og hendes bevæggrund var heller ikke politisk, men historisk.

- Vi har altid vidst, hvad der skete herude, men stedet er lidt gemt af vejen, og man kan frygte, at det går i glemmebogen, hvis der ikke bliver gjort noget for at synliggøre historien, siger hun.

Derfor henvendte hun sig allerede sidste år til Jørgen Smidt-Jensen, der er chef for Museum Østjylland, og sammen med Randers Kommune har museet fået produceret og opstillet formidlingsskiltet, hvor historien kort er fortalt, og hvor der er mulighed for at scanne en QR-kode for yderligere viden.

Det var også Jørgen Smidt-Jensen, der bød de fremmødte velkommen, og derefter blev der sunget blandt andre Poul Henningsens "Man binder os på mund og hånd", inden den lokale historiker, 84-årige Henning Johansen,

Lokalhistoriker, Henning Johansen på 84 år fortalte levende om begivenhederne, som han dog, trods sin alder, ikke oplevede på egen hånd. Foto: Jens Thaysen

Carsten Højlund fra Langå forklarede sin syvårige søn, William Højlund, om sabotagen under besættelsen. I baggrunden ses ruinerne af den gamle jernbanebro. Foto: Jens Thaysen

Omkring 75 mennesker var mødt op til indvielsen af formidlingsskiltet, der fortæller historien om den største jernbanesabotage under besættelsen. Foto: Jens Thaysen

Der blev sunget både fællessang og solo, da det nye formidlingsskilt blev indviet. Foto: Jens Thaysen

CC Vi har altid vidst, hvadderskete herude, men stedet er lidt gemt af vejen, og man kan frygte, at det går i glemmebogen, hvis der ikke bliver gjort noget for at synliggøre historien.

IBEN SØNDERUP, BYRÅDSMEDLEM (S)

fortalte om begivenheden og dens efterfølgende konsekvenser.

Han havde ikke oplevet dem på egen hånd, da han først flyttede til byen som ti-årig, men havde altid været optaget af åen og broerne og kunne fortælle om en tid og nogle begivenheder, som ikke mange af tilhørerne kunne huske.

Formidling er vigtig

Der var mødt omkring 75 mennesker op til indvielsen, og det var både voksne og børn, omend den ældre del udgjorde størstedelen af gæsterne.

En af dem, der havde valgt at bruge sin søndag eftermiddag på taler, fællessang og historieformidling, var Poul Bastrup Kræmer, der havde taget turen fra Aarhus til Langå.

- Jeg er generelt historisk interesseret, så da jeg hørte

om arrangementet i radioen, skulle jeg helt sikkert med, siger han.

Han har ikke en direkte relation til folkene bag sabotagehandlingen i Langå, men har alligevel en relation til modstandsbevægelsen.

- Min mors fætter, Ove Lund, var en del af modstandskampen. Han blev skudt af Hipo-korpset 5. maj 1945 i Aarhus. Mine forældre var også involveret i de illegale blade, og familien havde kontakt med Jørgen Røjel, der var en af de seks, som stod bag sprængningen her, siger han.

Poul Bastrup Kræmer sætter pris på opsætningen af formidlingsskiltet.

- Det er ønskværdigt og giver god mening. Det er ikke det mest tilgængelige sted, så det er fint, at der bliver sat noget mere fokus på historien, så den ikke bliver glemt, siger han.